

АДВІЦНА РОМЖІВСКЪ

АВЕІЛЛЕ МОЛДАВЕ

ГАЗЕТЬ ПОЛІТІКЪ ШІ ЛІТЕРАЛЬ.

GAZETTE POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

ЕШІЙ.

Ас8пра рапорт8л Департамент8л Адміністрації, атінгаторі де Мілітарі каю а8 процес8рі політичес, ші пе каю дипломік8 десовітілор фнспрінзрі дипедік8 а са фнфіоніла вад8 фнвінте прі-
вінал8рілор, Пре Академія Домін, прін а Га-
рекол8ціе а8 вінебоіт а Хотаї ка ачей мілітарі;
ла фнтампларе де дипедекаре сыш нумівска веілі
фнфтернічі, ішр нефіканд ачесте ла термін8л хотаїт апої трівінал8ріле вор 8рма чюдеката д8п8
кібл Хотаїт пентр8 ачей політічес.

Омэт8л чел деп8рмз, каіл8 акоперіса к8мп8-
ріл, де н8 а8 періт, д8п8 о плод8 каіе а8
фост ноапт8 спре 12 Февральє. Термометр8л ф-
самніз8 ае ат8нч8 пела амніз8, фн 8мбр8, 12
пан а 18 град8рі, ші ачесті температ8рі не мі-
ніце о пріміварь пре тім8ріе.

Тіпзрік8 том8л8т фтвіал8т Робінсон лім-
ба Романівска са8 тятіт. Длор прін8мезаций пот-
л8а а лор екземпляре, фн єші ла Інстітут8л Аль-
кінії ішр пе ла цін8т8ї ла Длор Комісіонарі.

ТУРЧІА.

Ватіеві Газете отрійе а8 фост дипріцієт а8-
зір8 деспре о море інс8рекціе каіе ар фі із8г-
ніт лн Албанія (цара Арн8цаск). Новіталіе
де ла Корф8с дін 24 Декемвріе фнфіоніз8 а-
честі фнтампларе фн а 61 адев8рат8 л8мін8.
Де одекаре бреме Епі8л (н8м8 веі а Албанії)
са8 фост т8л8ріат де фнтарт8ї інс8рекціонілор
каіл8 с8п8віз8е, преком с8вде, де 8н шеф Ал-
баніз н8міт Тафіл-Б8сі, к8ів8л інс8рекції а8
фост т8л8л мік Берат. Н8м8р8л партізанілор
а л8т Тафіл-Б8сі ішт8 с8 с8е ка ла 1500
с88 1600 оамені, ар пентр8 ка чіт8ц8м Берат
са афла т мжніе т8л8нілор Г8берн8т8ї, н8 єр-
нії от8ма деспре 8рм8ріле ватам8тоаре але а-
честі інс8рекції. К8 тоате ачесте к8іва Еїї дін
дипріу8ріме са8 фост фнтарт8ї ла Скутари спре
а с8 сфт8т8ї к8 Г8вернатор8л Хафіз-Паша деспре
міжлоачіле де а фнфрана інс8рекція; афін8 с8 к8
п8т8ріле ачестор веі єра фндест8л ае фнс8міз-
тоаре спре а8п8не пе Тафіл Б8сі, са8 Хотаїт
аіс с8 фаче одекарі проп8нірі де фнвінз8, ші ла
фнтампларе а фнтарт8їца ачестор8л арн8лорі. Но-
віталіе май проаспете дін 27 Декемврі т8рек8т, фн-
шінцаз к8 Генерал Консол8л Т8рчії де ла Кор-

JASSY.

Sur le rapport du département de Justice, con-
cernant les militaires qui ont des procès et que
les devoirs du service empêchent de comparaître
par devant les tribunaux, d'après l'assignation, S.
A. S par sa résolution vient de décider que ces
militaires devront en cas d'empêchement se faire
représenter par des fondés de pouvoir et que s'ils
ne le font pas au terme fixé, les tribunaux les
jugeront par défaut.

La dernière neige, qui avait recouvert les
campagnes, vient de nouveau de disparaître à la
suite d'une pluie qui a eu lieu la nuit du 12 Février.
Le thermomètre marque depuis, à midi et à
l'ombre, entre 12 à 18 degrés; cette température
nous annonce un printemps précoce.

L'impression du premier volume de Robinson,
en langue valaque, vient d'être terminée, et MM.
les Souscripteurs peuvent se le procurer à Jassy
à l'institut de l'Abeille et dans les districts
chez les commissionnaires.

TURQUIE.

Plusieurs journaux étrangers ont répandu le
bruit d'une grande insurrection, qui aurait écla-
té en Albanie: on vient de recevoir des nouvel-
les de Corfou en date du 24 Décembre, qui pré-
sentent cette affaire sous son véritable jour. Voici
la substance de ces nouvelles. Depuis quelque
tems, l'Epire a de nouveau été inquiétée par des
mouvements insurrectionnels, dirigés, à ce qu'il
paraît, par un chef albanais Tafil-Busi, le foyer
de l'insurrection était la petite ville de Bérat.
Le nombre des partisans de Tafil-Busi pouvait
monter à 1,500 ou 16,600 hommes; mais comme
le fort de Bérat se trouvait entre les mains des
troupes du gouvernement, il n'y avait pas lieu
de craindre des suites sérieuses de cette insurrec-
tion. Plusieurs beys des environs se sont cepen-
dant empressés de se réunir à Scutari, pour avi-
ser avec le gouverneur Hafis-Pacha aux moyens
de réprimer l'insurrection; les forces réunies des
beys ayant été trouvées assez considérables pour
soumettre Tafil-Busi, on s'est décidé à lui faire
des propositions d'arrangement, et en cas de re-
fus, à recourir à la force des armes. Des nou-
velles postérieures, en date du 27 Décembre, an-

Фъс аз пріоміт да да Паша де Іаніна о скрісаре прін каре са фундінцажа кв Тасіл-Бусі са з фундінцажа пропозиціє пачіче че і са з фундінцажа кв аз єшіт да да Берат, фундінцажа са поате сокоті да ноб статорії іти мініц є асеміне цвр.

Дела Змірна дін 15 Декемврія фундінцажа кв флоати Енглезь, каре де кхтеве лінії са афла, на че маде, маї тоате са з фундінцажа да Малта Цвінчтзл да Орфа са з дішеррат да кхтеве Егіппеті, ші аргенторіїле Оттомане да ноб акло са з ашажат.

РОСІА.

Журналда де С. Петербург, дін 2 Феврарі, публіка кв Генералда де інфантеріе Контеле Но-ко ді Борго, Тенерол Адівант а М. Г. Ампера-ратзлі, ал са з Амбасадор екстраордінар ші Пленіпотент да М. Г. Краюл Франчізілор, са з номіт тут к аук фундінцаже прелінгз М. Г. Краюл Маде-Британії.

Цін ол са з ордер дін Жан, дін 18 Генарі, М. Г. Ампера-ратзлі аз віневоїт а побої на А. Г. А. Доміні Маріле діка Міхайл са се номіне асеміне ші фрегементзла Гвардії да Пребраженські.

ПРУСІА.

Д. Баронзла Бюлов, Шамбелан да Врачлі, Амбасадор екстраордінар ші міністр з пленіпотент зенгз М. Г. Британіческа, аз пурече да да Берлін да Лондра.

ГЕРМАНІЯ.

Зн органіст (фабрікант да кловріе) ші Механік, номіт Зінгер-Хольцер аз афлат о машіні прін каре са поате звіра, єл аз пропоз магістрат-злі да Мінхен (капіталіа Баварії) да а звіра фундінцажа са звірії а лінії 18 Октомвріе Білторі, пісте кмплзл да Офента-Терез. Авест Механік фундінцажа кв зас машіні са ва пітк юді-ка да да пімент да орі фундінцаже каре ші а са фундінцаже праціле, кв постана стру-пні архз, єл са ва коборік маї маде са з з мік зупеніне прекюн ва роі.

МАДЕ БРІТАНІЕ.

Архзла че мінінат да фієр да да Вінгстон да дін лін да Ірланді, фундінцажа інженір Шарл Віннол, са з дескіс пентр з публіка аз 17 Декемврі тракт. Фундінцажа фундінцажа аз тракт пе ачел дівіт пісте 5000 персоне ші а ачеле дівіт дінтаї септимві 18 мірзл лор аз тракт пісте 50,000. Вілаторія ачелді дівіт са з статоріїт кв аша фелі да рітбл, квікз аз 14 чесврі да рінд пе зі, да тоате 15 мініте, поате са пурече 8н транспорт да 20,000 пра-содане, каре номінір єсте ачел а вілаторілор че 8н фундінцажа да са звіріде да Вінгстон-

Журналзліе ворзеск да мадріт 8н зі фабрі-кант да крохмала каріле ласв кхтеве 8н мі-лон фіешкзріт дін аї са зі чесврі. Секретзл адіка таїна прін каре ачестом ін'адесіюса з аз-нот асеміне маніні авбціе, са поате афі фундінцажа

noncent que le consul-général de Turquie à Corfou vient de recevoir une lettre du pacha de Janina, qui lui demande que Tafil Busi a cédé aux représentations pacifiques qui lui ont été adressées, et qu'il vient d'évacuer Bérat. On peut donc considérer la tranquillité comme rétablie dans cette contrée.

Smyrne, 27 Décembre. L'escadre anglaise qui était depuis quelques mois à l'ancre dans nos parages a fait voile en grande partie pour Malte. Le district d'Orfa a été évacué par les Egyptiens et les autorités turques y ont été installées.

РУССІЕ.

Le Journal de St. Petersbourg en date du 24 Février publie ce qui suit :

Le général d'infanterie comte Pozzo di Borgo, ai de camp général de S. M. l'Empereur, Son ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire près S. M. le Roi des Français, a été nommé en la même qualité près S. M. le Roi du royaume uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande.

Par un ordre du jour du 28 Janvier, S. M. l'Empereur a daigné ordonner que S. A. I. Mgr. le Grand-Duc Michel compterait aussi dans le régiment des gardes Prélbrajensky.

ПРУССІЕ.

M. le baron Bulow, chambellan du Roi, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire auprès de S. M. Britannique, est parti pour Londres.

АЛЛЕМАНІЕ.

Un organiste et mécanicien, nommé Unterholzer, qui a inventé une machine à voler, vient de proposer au magistrat de la ville de Munich, de voler à la fête d'octobre sur la prairie de Ste Thérèse. Ce mécanicien prétend avec sa machine pouvoir s'élancer du sol à la hauteur qu'il plaira, se diriger dans toutes les directions et se laisser descendre avec plus ou moins de rapidité, pouvant maîtriser l'air à sa volonté.

ГРАНДЕ-БРЕТАНІЕ.

Le magnifique chemin de fer de Kingston à Dublin, en Irlande, construit par le célèbre ingénieur Charles Vigneles, vient d'être livré au public le 17 Décembre dernier. Plus de cinq mille personnes l'ont parcouru dans le premier jour de son ouverture; et dans les quinze premiers jours, le nombre des voyageurs a dépassé 50 mille. Le service de ce chemin de fer est établi d'une manière si régulière, qu'un convoi peut partir tous les quarts d'heure pendant 15 heures par jour, ce qui permet de transporter 20,000 personnes, nombre auquel s'élève celui des voyageurs, qui visitent Kingston pendant les beaux jours et les jours de fête.

Plusieurs journaux anglais parlent de la mort d'un fabricant d'amidon qui laisse un million à chacun de ses dix enfants. Le secret de la fortune de cet industriel paraît être d'avoir utilisé pour l'engraiss des animaux domestiques, en le mêlant avec d'autres substances, les résidus

ка саб фолосіт де ұнграшыт 8 а довіточілор касніч, аместекванды натрацзла лор кб дрожділе фабрікіншіл сале, каре май наінте сз оғанка ші дін каде 8 рима ші моленсірік веңінілор. Аместе дрождай, и8міте Галстен, сант партик чык май Ҳрз ітодаре а грағлай, сінін прін 8л 8л ұнграшы пе тот аныккатае тірі съ8 патр8 мінде маскірі.

Новітаділе пріміте деда Лізабона, дін 14 Тернірі, вестеск ку д8ка де Лохтенберг а8 сосіт ж ғора рібл8и Таю (ла Лізабона) адоға зі авіс ся дізбарче (діскаліч) пе 8скат, ші а мереже дрепт ла бісерік спре а серба аса күйніне к8 тәндер Қрзасы, д8піз каре авіс сз 8рмезж маде церемоніе ла к8рте.

Д. Рібеіро, Міністр8 Бразілії ла Лондра, а8 плеқат ла Лізабона спре а 8ра пе Дона-Марія деспре а сі ғисоціре; 8л есте ғимп8терніт а ғекіма пентр8 тәндер 8л ғимпарат де Бразілія, тітл8л де д8ка де Браганса, каріле а8 ғамас 8акалт прін морарт8 л8ті Дом-Педро.

Не ла социететіле челе біне ғишиінцате сз вор-веше кз сар фі Хоттарят а сз трімете ғндатз ғн Испания пе Лорд Фіц Роа-Сомерсіт к8 ғисар інаде цектілоре а к8рма рзбоюл четацінеск ачел8і пъ-мнгт. ғнитде челеңдіте пр8п8нері че а8 аса ғафасе есте ші о пенсіе де 50,000 лівре стерліге че сз за да л8ті Дом-Карлос д8кіз воеші а ся ласа де претеңіліе сале ла трон, к8 ачкеста ғис8 фолосітілоре кондіціе, де а мошені д8кіз тәндер Қрзасы ар м8рі ғара қлідономі.

Лісімнегілоре новітада каре саб пріміт де ла Кантон ғн Хіна есте к8 дрекеторіле Ҳінезъ на8 войт съ ласа пе Лорд Напіер а ғнитра ғ царя. ғн Қрзар8 агестор ғимпреділоррі саб к8рмат ін-терес8ріл де иегоц к8 Енглес8і.

Ся а8де к8мік Қраівл ба дескіде ғн персо-ни парламент8л, пентр8 каре ға веніла Лондра ғн 7 фебр8арі, ғисоціт фінда де Крімса иі де көтеба персоане а світей сале. 88рт8 ва пітре8е н8 май о қодапте а пала8л де Сан-Җаме ші адоға зі ся ва ғнит8рина ла пала8л де Брайтон 8наеі есте ре3еденциа.

ФРАНЦІА.

Ж8риал8л де Деба ғишиінцахъ деспре сосірік а8 Паріс а л8ті Генерал Себастіані ші а са ғрав-нікін портіре ла Лондра, дар Газета и8мітіз Месажер де Шамбер 3ічес квачкеста новітада фі ғимпротілоре к8 ачеле че сар фі 3іс де орекаре-персоане, каре а8 к8нз ғишиінца, ші каре 3ік к8 контеле Себастіані ар п8т8 сз н8 м8ргз ла Лондра ші къ ғ к8рекіл петречірій сале ла Паріс сар фі 8рзінда деспре орекаре префачіре ғн мініс-теріе.

Конгрес3ондзіце партік8ларе де ла Паріс ғишиінцахъ к8 Г8верн8л Енглез н8 ар фі А8на вое деда міжлоні Франция ғн трабіле ғспаній.

ОЛАНДА.

Де ла Ҳата дін 18 Генарі ғишиінцахъ к8 ста-

de sa fabrication, qu'on jetait avant lui, et qui même devenaient une source d'infection dangereuse pour son voisinage. Ces résidus consistant en gouten, qui est la partie la plus nourrissante du blé, lui ont permis d'engraisser jusqu'à trois et quatre mille porcs par année.

On a reçu des nouvelles de Lisbonne jusqu'au 26 janvier; elles annoncent l'arrivée dans le Tage du duc de Leuchtenberg; au soir du départ des nouvelles, il devait débarquer le lendemain et se rendre tout de suite à la cathédrale pour célébrer son mariage avec la jeune Reine; ensuite il devait tenir un lever.

M. Ribeiro, ministre brésilien à Londres, est parti pour Lisbonne, afin de féliciter dona Maria sur son mariage; il est autorisé à réclamer, pour le jeune Empereur du Brésil, le titre de duc de Bragance, devenu vacant par la mort de don Pedro.

On dit dans les cercles politiques qui sont à même d'être bien informés, qu'il a été résolu d'envoyer tout de suite lord Fitz Roy Somerset en Espagne avec une mission qui a pour objet de terminer la guerre civile dans ce pays. Parmi d'autres propositions qui seront faites on parle d'une pension annuelle de 50,000 liv. sterl. qui sera offerte à don Carlos s'il veut abandonner ses prétentions au trône, avec la réserve en sa faveur, si la jeune Reine mourait sans laisser de descendants.

La seule nouvelle importante qu'on a reçue de Canton (Chine) est que les autorités chinoises ont refusé d'admettre lord Napier comme consul anglais, et lui ont ordonné de quitter le pays. Par suite de cette mesure les relations commerciales avec les Anglais ont été interrompues.

On apprend que le Roi ouvrira le parlement en personne, et viendra à cet effet le 19 de ce mois à Londres; la Reine et plusieurs personnes de la suite royale accompagneront S. M. La cour ne passera qu'une nuit au Palais de St. James, et retournera le lendemain à Brighton.

FRANCE.

Le Journal des Débats, annonce l'arrivée de M. Sébastiani, et son prochain départ pour Londres, le Messager dit à ce sujet:

Cette dernière nouvelle est en contradiction avec ce que disaient des personnes ordinai-rement bien informées: elles prétendaient que M. Sébastiani pourrait fort bien ne pas aller à Londres, et que l'on profiterait de sa présence à Paris pour tenter un remaniement minis-teriel.

Des correspondances particulières de Paris an-nonceent que le gouvernement anglais refuse son assentiment à l'intervention française en Espagne.

PAYS BAS.

La Haye, 30 Janvier. L'état de S. A. R. le prince

ІБ" снегації а Н. С. А. Прінцъ дѣ Оранія 8-
мѣдъ а фі маї въна. Газета Статс-Ворант зіче
къ пентръ дікѣста нѣ съ вор маї публіка Болетин.

ІТАЛІА.

Маршалъ Мармон літвониадъсъ дѣ ла Егі-
пет аз сосіт ла Пенза 8нде фаче аса карантінъ,
Ел съ ашѣата ла Рома 8нде і са8 прегътіт ші
апартаментъсъ.

Шіот єсте къ десфатріле карнавалъсъ дѣ ла
Рома санкт ачеле май фръюасъ, а8оз течіръ дѣ
квіца дій, і каде сле Ера опріте, ачеле дій тіна
8рматоаре санкт Фоарте стрвалъчіте. Політія єсте
плінъ дѣ стреїні касії 8нтила салоніле шібалъріле.
Дісфатріле че аз дат Миністерій А8стри ші
Росії прокъм ачеле аль Банкеръ Торлонія аз
трекът пе тоате челеланте вальсъ.

Сп8н къ Г. С. Папа ар фі адрес8іт кътре
н8теріле стрзіе о нотѣ дінде міністеріи дѣ а к8рма
рзбюдъ четвіченеск дій Іспанія шікръзіїле дѣ ка-
ре Ел єсте дісніт. Ачѣ нота єсте алькот8ітъ
къ 8н А8Х позітеск ші позітіор. Дедоріт єс-
те къ ачеле євлавіодъ дірінцѣ съ фіе діск8латате,
фінъ къ тоате скрісіріле че він дін Іспанія фак
о лінгестатъ з8гревѣлъ дѣ аль царь неноочітъ.

ІСПАНІА.

Міна єсте альма і старе дѣ аль комада армії
І8кратоаре ші пістє к4тева зіле съ віа порні пентръ
дѣ а дірек8і фі персоанъ операціїле рзбюдъ

Ел аз публікат о прокламаціе фоарте єнергікъ
прін каде бестеце літвоніалъріле дѣ ла Мадріа,
деклар8інд къ дѣка сар аріта ачѣ май мікъ
т8леб8аре дій а са арміе, Ел віа підепсі къ міор-
те пе 8рматорії єї, орі дѣ каде портіль ор фі
т8леб8арорії.

О скрісіріе партік8льрі дѣ ла Мадріа дін 13
Генаріе к8прынде 8рматоаріе: Спре а к8пінде ло-
к8л Генералъсъ Ландер дѣ трек8іноз єсте 8н
взрікат а к8льха характеръ ші прінціпі афроша8з
І8верн8льсі о фікізшіалъріе альней соле армії
къ Міна. Вріласа къ хотаріре аз альс пентръ
ачеста пе Генералъ Валдес, каріле съ афлъ лін-
прієтіненії легат8рі къ Міна. Дропт ачел са8 єк-
під8іт 8н к8ріер ла Валенца 8нде Ел съ афлъ
петрек8інд, дар прієтенії сві съ тем н8к8мвъ съ
н8 пріїмъскъ пост8л че і са8 меніт.

І8крайсірі дѣ ла Балона дін 16 Генарі ліціїнца-
зъ къ о компаніе дѣ врігада аль Гвадеа, ашъхатъ
пе малъ рі8льсі Евро, аз трекът і 10 і портѣ
т8л8елор аль Дон Карлос къ тоате арміе ші багаже.

Гарнізон8л дѣ Бергара ші дѣ Арганіон, дѣ о
департаре дѣ 9 міле дѣ ла Віторіа, са8 пріє дѣ
Карлісті.

Ворпос8л дѣ арміе, че аре а съ літвоні ла
Б8ргос пентръ дѣ а ап8ра лініа аль Евро, съ віа
алкот8і, дѣ 20 міл' оценії. За фікредінца къ
Крамса Регента віа мерце ла Б8ргос лікоціті дѣ
Міністр8л дѣ рзбюдъ, ші къ дѣ віа чере трек8інца
віа мерце май діларте к4тра провінціїле 8нде єсте
к8іебла інс8рекції

d'Orange continue à être satisfaisant: le Stats-Courant annonce qu'il ne sera plus publié de Bulletins.

ІТАЛІЕ.

Rome, 24 Janvier. M. le maréchal Marmont revenant d'Egypte est arrivé à Gênes où il fait quarantaine, il est attendu ici; on a déjà préparé ses appartemens.

Notre carnaval est très brillant; la ville fourmille d'étrangers qui remplissent les salons et les bals. Les fêtes données par les ministres d'Autriche et de Russie, et par le banquier Torlonia, ont surpassé jusqu'à présent toutes les autres.

On dit que le Saint-Père a adressé aux Puissances une note, pour les inviter à mettre fin à la guerre civile en Espagne, et aux cruautés dont elle est accompagnée. On ajoute que cette note est conçue dans un sens tout paternel et conciliant. Il serait bien à désirer que ces conseils pieux fussent écoutés, car toutes les lettres de l'Espagne font un tableau effrayant de l'état de ce malheureux pays.

ESPAGNE.

Mina est en état de reprendre le commandement actif; sous peu de jours il sera en marche pour diriger en personne les opérations.

Il vient de publier une proclamation très énergique dans laquelle il annonce les évènemens de Madrid et déclare que si la moindre sédition éclatait dans son armée, il punirait de mort les fauteurs du désordre, quels qu'ils fussent et à quelque parti qu'ils appartiennent.

Une lettre particulière de Madrid du 25, contient ce qui suit: Pour remplacer le général Lander, on a besoin d'un homme, dont les principes et le caractère personnel offrent au gouvernement une garantie de son harmonie avec Mina. Le choix de la Reine est définitivement tombé sur le général Voldès, qui se trouve en relations fort amicales avec Mina. Un courrier a été expédié auprès de ce général à Valence; ses amis paraissent cependant craindre qu'il ne refuse le poste qui lui est offert.

Des lettres de Bayonne du 28 annoncent, qu'une compagnie de la brigade Guerre, qui occupe le littoral de l'Ebre, est passée le 23 aux troupes de don Carlos avec armes et bagages.

Les garnisons de Bergara et d'Argauzo, à neuf lieues de Vittoria, ont été prises par les carlistes.

Le corps d'armée qui va se former à Burgos, pour défendre la ligne de l'Ebre, se compose, dit-on, de 20 mille hommes, et on ajoute que la reine-régente se rendra à Burgos, accompagnée du ministre de la guerre, et qu'au besoin elle ira plus loin, vers les provinces où est le foyer de l'insurrection.